

Hórukk

Kit érdekel ma 56? És mi volt
az öröksége? Nagy családi
hazudozás, hogy nagyapám
csak arra biciklizett, amikor
a szovjet emlékműről a csillagot
leszedték. Láta, hogy nem
megy, segített hát, de nem
tudta – pont ő? –, miről van szó.

A perben meg egyedül ő
nem tagadott, egyedül őt
ültették le (mintha elég lett
volna tagadni a kegyelemért).

Hórukk, kiabálta a többieknek,
hogy menjen, hogy a csillag
lejöjjön, hogy a zsarnokság leessen,
hórukk, hogy a boltját
visszakapja, hórukk, hogy a szőlőjét
visszakapja, hórukk, hogy a világ
kimozduljon a sarkából,
de csak a Szovjetuniót húzták
nyugatra pár méternyivel.

Hórukk, ezt mondta Feri
bácsi?, kérdezte kedélyesen
a börtönőr, és ütött is.

Hórukk, verték a szabadság
ritmusára, hórukk, nem változott
semmi, hórukk, minden megváltozott
mégis: máskor, másképp, mint ahogy
el se képzeltek. A csillag leesett.
Augusztusban tízesével az újra
megszerzett szőlő fölött.
De már nem kellett a bor.

Hórukk. Nem kell a bor. Nem kell 68, nem kell 89. Hallod?, népfelkelő lettél! – mondta nagymama, hórukk, nemsokára temettük a népfelkelőt.

Nem kell 2001, nem kell 2006, nem kell 2010. De hát akkor mi kell? Hogy ne tagadja le senki, ami történt, amit csinált, vagy nem csinált.

Álljon elő a besúgó, és kérjen bocsánatot! Nem tudhatjuk, mennyit értett (sokat), és nem tudhatjuk, ezzel mennyi mindent tett maga ellen.

Bocsássunk meg, hórukk. Itt az új Sztálin-szobor, hórukk. A régi már műemlék volna. Kibújnak egymásból, bebújnak egymásba. Akasszátok fel a múltjukat letagadókat! De úgy, hogy földig érjen a lábuk. És ez a föld régmúlt tetteikből álljon.

(A mű a *Mai szívekben 1956 forradalma* című pályázaton II. díjat nyert.)

